

Európa a jej kresťanské korene

Európa a jej kresťanské korene

Drahá strážkyňa, drahý rover!

Polovica zo slova EUROmoot sa vzťahuje k Európe, k tej Európe, ktorú nosíme na našich uniformách, k tej Európe, ktorej sa zaväzujeme slúžiť v našom skautskom sľube, ktorý obnovujeme na začiatku našej cesty rovera a strážkyne.

Pojem "Európa" je nám blízky, nie je však také jednoduché ho plne pochopiť. Poďme sa teraz na chvíľu nad ním zamyslieť.

Je Európa územím jasne definovaným prirodzenými hranicami?

V škole sme sa učili, že Európa je územie "medzi Atlantikom a Uralom". Akokoľvek, táto definícia neodráža reálnu politickú situáciu - ani historickú, ani súčasnú. Rusko sa rozprestiera až k Pacifiku a k Beringovej úžine. V geopolitickom kontexte "Studenej vojny" bol tento názor obhajovaný na "západe" najmä politikmi ako bol generál de Gaulle, ktorí obhajovali koncept Európy neredukovanej len na svoju západnú časť, hoci jej východná časť bola pod nadvládou komunistickej ideológie

Je Európa projektom spoločnej histórie? Definuje Európu viac spoločná história ako zemepisné hranice?

Rímske impérium sa rozprestieralo v oblasti Stredomoria a Severnej Afriky a nezasahovalo veľmi na sever Európy. Bolo preto skôr "Stredomorským impériom" ako "Európskym".

V priebehu ďalších storočí nastupujúce impériá územne pokrývali vždy len časť Európy. Keď sa pozrieme na hranice Európy za posledných 2000 rokov, vidíme ako veľmi sa menili vychádzajúc z historických súvislostí.

Je Európa skôr kultúrnym projektom?

Na tomto poli treba byť opatrný. Od rozpadu Rímskej ríše na jej východnú a západnú časť v roku 395 sa kultúrny vývoj v oboch častiach uberal rozličným smerom. O 650 rokov neskôr tieto zmeny vyústili do veľkej schizmy (1054), ktorá definitívne rozdelila aj západné (katolícke) a východné (pravoslávne) kresťanstvo. Rozdiely sú viditeľné aj dnes v tom ako prežívame

našu vieru- vo východnom kresťanstve prevláda úcta k svätému tajomstvu, v západnom kresťanstve dominuje vzťah viery a rozumu.

Územie definované kresťanskými koreňmi?

Od stredoveku malo kresťanstvo podstatný význam pri rozvoji a formovaní jednoty Európy. Tu sú tri príklady: Veľké rehole sa dokázali rozptýliť do celej Európy. Vďaka nim sa uchovalo kresťanské aj sekulárne kultúrne dedičstvo a vzdelanosť, ktorá sa šírila prostredníctvom kláštorov, neskôr univerzít, ktoré medzi sebou spolupracovali dlho pred existenciou výmenného programu Erasmus. Mimochodom vedeli ste, že Erasmus bol teológom a kňazom, ktorému pápež ponúkol stať sa kardinálom? Pútnici mohli slobodne putovať Európou na miesta ako Rím alebo Santiago de Compostela, v spôsobe, ktorý predchádzal súčasnému modelu voľného pohybu tovarov a ľudí.

Napokon, voľný pohyb architektov a staviteľov dal možnosť vzniku veľkého množstva katedrál- skvostov stredovekého staviteľstva.

V súčasnosti, toto vyhlásenie, že Európa má kresťanské, presnejšie žido-kresťanské korene je ťažko stráviteľné a diskutabilné v niektorých západných krajinách. Avšak zakladatelia európskych inštitúcií (teraz Rady Európy a Európskej únie), vrátane Roberta Schumana a Alcida de Gasperiho, dvoch praktizujúcich katolíkov, sa naozaj spoliehali na tieto korene, aby na ich základe mohli budovať spoločnú a mierumilovnú budúcnosť založenú na sociálnom učení Cirkvi. Nezabudnime, že po dvoch svetových vojnách v roku 1945 bola Európa v ruinách doslovne ale aj ekonomicky ale aj v hľadani v svojho duchovného a politického významu.

A čo my - Vodkyne a skauti Európy ?

Tento príbeh sa nás priamo dotýka. Vo vnútri nášho hnutia nachádzame myšlienky Roberta Schumana napríklad:

- » vo verši sľubovej piesne, ktorá je vlastná nášmu hnutiu
“Across borders, I reach out my hand
The Europe of my brothers will be born tomorrow” (pozn. prekl. Tento verš zatiaľ nemáme v sľubovej piesni)
- » v našom druhom princípe:
“Skaut verný svojej vlasti je za bratsky zjednotenú Európu.”
Cesta skauta

- » v našich základných textoch:
“Za hranicami krajín, chce FSE vytvoriť ozajstné spoločenstvo kresťanského života pre mládež v rôznych krajinách Európy a takto zvýšiť povedomie ich príslušnosti k európskej komunite a zároveň vyvíjať v rovnakom čase zdravú kultúru všetkých národných hodnôt, ktoré sú rôznorodým vyjadrením nášho spoločného dedičstva.”

Kanonické stanovby UIGSE-FSE

Na záver tohto zamyslenia by som chcel s vami zdieľať slová Sv. Jána Pavla II, ktoré nám adresoval v auguste 2003:

“Drahé vodkyne a skauti Európy! Ste cenným darom, nielen pre Cirkev, ale aj pre novú Európu, ktorej formovanie vidíte na vlastné oči a ste povolani, „aby ste sa takto v zápale mladosti zúčastnili pri budovaní Európy národov, aby bola uznaná dôstojnosť človeka ako dieťaťa milovaného Bohom, a aby sa budovalo spoločenstvo založené na solidarite a bratskej láske“

(Audiencia vodkýň a skautov Európy zhromaždených v bazilike sv. Petra vo Vatikáne, v: Insegnamenti di Giovanni Paolo II, XVII/2 [1994/2], s. 104)

Remy RS